

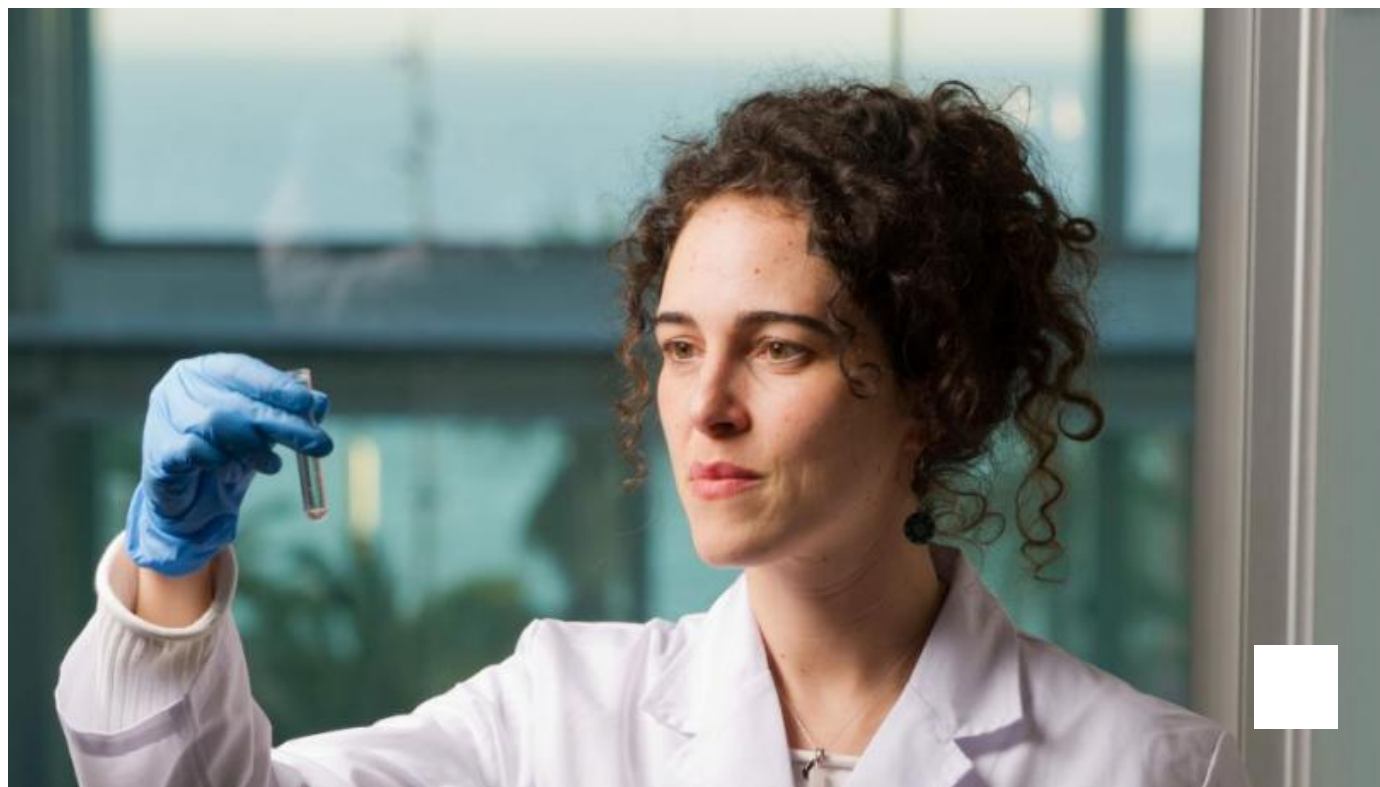
NOTÍCIES | 30 SETEMBRE 2022

Cristina Romera-Castillo: "Netejar l'oceà de plàstic és com escombrar al desert"

SHARE

NEWSLETTER

A l'"A Fons" de la Newsletter del mes de setembre entrevistem la nostra companya **Cristina Romera**, autora del llibre "Antropocéano: Cuidar los mares para salvar la vida".

A l'"A Fons" d'aquest mes de setembre entrevistem la nostra companya **Cristina Romera Castillo**, que acaba de publicar el seu primer llibre: "[Antropocéano: Cuidar los mares para salvar la vida](#)". Nascuda a Jaén el 1982, fa deu anys que és a l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC) de Barcelona, on va aterrar per primera vegada el 2006. Fins ara, les seves investigacions s'han centrat en l'estudi del cicle del carboni oceànic i en l'impacte dels microplàstics sobre els ecosistemes marins, el clima i els bacteris capaços de degradar-los. Amb aquest llibre, Romera-Castillo s'obre camí en el món de la divulgació científica, que defineix com a "imprescindible" per donar a conèixer els avenços científics a la ciutadania.

1. Què és l'"antropoceà"?

L'"antropoceà" és el mar de la nostra era, és a dir, el mar on els humans estem deixant la nostra empremta, tant negativa com positiva. És una paraula inventada, però vaig pensar que s'ajustava perfectament a la temàtica del llibre.

2. Quina és l'amenaça més gran a què s'enfronta l'oceà d'avui?

L'oceà s'enfronta a moltes amenaces, però potser les més urgents són les provocades pel canvi climàtic. Les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle que vam començar a llançar a l'atmosfera des de la Revolució Industrial han donat lloc a un augment molt ràpid de la concentració de CO₂ de l'atmosfera que ha suposat un canvi sense precedents per la rapidesa amb què ha passat. Un terç d'aquestes emissions són absorbides per l'oceà, i això té conseqüències per a ell, com ara l'acidificació. Un altre terç l'han absorbit els boscos, i la part restant ha quedat a l'atmosfera i ha provocat una pujada de la temperatura del planeta a causa de l'efecte hivernacle que caracteritzen aquests gasos. Però també hi ha altres problemes, i entre aquests destaquen especialment la sobrepesca i la contaminació marina, sobretot per plàstic.

Ara hi ha moltes més escombraries i menys peixos. Això també ho confirmen molts veterans que van tenir l'oportunitat de bussejar fa 50–60 anys i ho comparen amb l'estat actual. A més, la temperatura de l'aigua és cada cop més alta. Aquest any hem pogut veure com la Mediterrània ha batut rècords aconseguint temperatures de final d'estiu al juny.

4. Això no augura un bon futur a l'oceà. I si ens quedem sense ell?

No ens quedarem sense oceà perquè l'aigua seguirà sent-hi. Podríem quedar-nos amb un oceà diferent del que coneixem fins ara. Un de més contaminat, amb menys peixos, amb diferent temperatura i corrents, i que donaria lloc a un canvi en el clima de cadascun dels llocs on vivim. No crec que ens agradés.

5. Què podem fer per "netejar" l'oceà?

Molta gent ha proposat projectes per netejar l'oceà de plàstic, per exemple. Però això és com escombrar al desert. Gran part del plàstic que ha anat arribant al mar al llarg de tots aquests anys s'ha anat trencant a trossets cada cop més petits, més coneguts com a microplàstics, i això és impossible de netejar. Ara només queda esperar que aquests trossets acabin sedimentant i quedin enterrats al llit marí, formant una capa que en el futur serà testimoni d'aquesta època del "plasticè". La millor mesura, més que netejar, és evitar que segueixin arribant escombraries a l'oceà.

6. Quines conseqüències té l'escalfament global sobre l'oceà?

Fins ara, l'oceà ha absorbit aproximadament el 90% de l'excés de calor provocat pels gasos d'efecte hivernacle, i això també té conseqüències per a ell, com ara la modificació dels corrents oceànics, la mort o el desplaçament d'espècies, i la disminució d'oxigen fins a nivells mínims, cosa que es coneix com a desoxigenació. Per tot això, diem

7. Pel que fa a la pesca, quin percentatge del peix que mengem es captura de manera sostenible?

Segons la FAO, un 35% de les poblacions de peixos estan sobreexplotades. Però si ens fixem a la Mediterrània, aquest percentatge puja fins al 75%. I aquests valors provenen de dades que recullen països on es reporta això, però hi ha molts països que no donen els seus números, i també hi ha molta pesca furtiva i els descarts. Tot això fa probable que el número de poblacions sobreexplotades sigui, en realitat, encara més gran.

8. Quina solució té això?

Apostar per la pesca sostenible i la col·laboració entre el sector científic, el pesquer i l'administració com passa amb la cogestió pesquera, en què els coneixements dels tres col·lectius es posen en comú per decidir la millor estratègia i les quotes de pesca. I també cal crear més àrees marines protegides on no es pugui pescar, ja que és la manera que les poblacions de peixos es recuperin. Encara que sembli contradictori, en realitat consisteix a "pescar més sense pescar", ja que, en protegir una zona, al cap de poc temps augmenta l'abundància de peixos, i això dona lloc a una major producció pesquera i de peces més grans a les zones adjacents a l'àrea protegida. El més important, però, és que totes aquestes mesures estiguin supervisades per assegurar-ne el compliment.

9. Quines altres coses podem fer per millorar la situació actual de l'oceà?

Hem d'aconseguir reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Per això, cal ser conscients de la situació i de la necessitat d'aplicar mesures i canviar la nostra manera de viure. A més, hem de transmetre aquest missatge a altres per arribar a conscienciar algun dia tota la població. En general, cal reduir el consum. Vivim en una societat de consumisme exagerat. Si et pares a pensar en les teves accions diàries,

modificar-les per reduir-la. Per últim, hem de reduir l'ús de combustibles fòssils i passar-nos a les renovables.

10. I en l'àmbit individual?

Per reduir les emissions també podem reduir el consum de carn i evitar el malbaratament d'aliment, ja que són dues de les grans fonts d'emissions. També és important triar bé a quines empreses comprem els nostres productes, així com triar uns bons governants, ja que la major part de les accions necessàries per evitar que la temperatura del planeta pugui més d' 1.5 °C estan en mans d'empreses i governs.

11. No sembla tan difícil. Què ens impedeix actuar?

En alguns casos pot ser el desconeixement, però també negar-nos a fer un canvi en el nostre mode de vida per comoditat, i potser perquè molts encara no veuen la gravetat del problema. Haurem de fer un canvi, ens agradi o no. La decisió ara és si ho volem fer ja escollint per nosaltres mateixos com dur-ho a terme, o si ens quedem sense fer res esperant a que aquest canvi vingui imposat per una catàstrofe natural o humanitària.

RELATED STAFF

[Cristina Romera](#)

RELATED GROUPS

[Biogeoquímica marina, atmosfera i clima](#)